

Konsekvensutredning – allmänt råd om bokföring

Inledning

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet när den överväger nya eller förändrade regler göra en konsekvensutredning och dokumentera denna.

BFN överväger att ge ut ett allmänt råd om bokföring, ett nytt samlat regelverk. Reglerna i förslaget är till stor del befintliga regler i BFN:s nuvarande normgivning som tagits in språkligt omarbetade i det nya regelverket. Endast ett litet antal av de föreslagna reglerna är helt nya.

Reglerna ska gälla för bokföringsskyldiga företag.

BFN:s konsekvensutredning dokumenteras i denna konsekvensanalys. Analysen utgår från de frågeställningar som finns i förordningen.

1. Beskrivning av problemet och vad BFN vill uppnå.

I samband med att den nuvarande bokföringslagen (1999:1087), BFL, infördes genomförde BFN en översyn av den kompletterande normgivningen. Samtliga cirkulärsvar och ett flertal rekommendationer och uttalanden upphävdes. Frågeställningarna i dessa arbetades in i nya allmänna råd med tillhörande vägledningar. De rekommendationer och uttalanden som inte behandlades i samband med översynen kvarstår än idag i stort sett oförändrade, vilket innebär att det bl.a. hänvisas till bestämmelser i den upphävda 1976 års bokföringslag. Detta försvårar tillämpningen och kan även innebära en osäkerhet om vad som är god redovisningssed.

BFL har vid flera tillfällen ändrats efter att den trädde i kraft den 1 januari 2000, bl.a. till följd av prop. 2009/10:235 Enklare redovisning. BFN:s normgivning har inte ändrats efter lagändringarna i BFL. Detta innebär att BFN:s kompletterande normgivning i vissa fall utgår från bestämmelser i BFL som idag har en annan lydelse med ett annat innehåll i sak. Följden av detta blir att det i praktiken kan saknas adekvata regler som anger vad som är god redovisningssed. Så är det t.ex. när det gäller god redovisningssed för att få senarelägga bokföringen av en affärshändelse.

Den tekniska utvecklingen har medfört ändringar i företagens handelsmönster samt i hur företagen hanterar bokföringen och därtill knutna funktioner. Förekomsten av t.ex. e-fakturor, internethandel och outsourcing av olika funktioner i företagen gör att normgivningen behöver anpassas så att den är adekvat inom de ramar BFL ger.

Idag finns BFN:s kompletterande normgivning till bestämmelserna i BFL om löpande bokföring, verifikationer, arkivering samt systemdokumentation och behandlingshistorik utspridda i ca 15 olika allmänna råd, rekommendationer och uttalanden. Även strukturen i normgivningen skiljer sig åt. BFN strävar idag efter att samla alla regler som rör ett sakområde i ett enda allmänt råd. Sedan 2004 arbetar BFN på det sättet i det så kallade K-projektet. Samlas alla allmänna råd som rör bestämmelserna i BFL i ett enda regelverk underlättas informationssökningen. Det finns också en vinning för dem som ska tillämpa regleverken att känna igen sig i strukturen och uppbyggnaden i BFN:s olika regelverk.

Genom att ge ut ett nytt allmänt råd om bokföring vill BFN först och främst uppnå att nämndens kompletterande normgivning bygger på och hänvisar till gällande lagbestämmelser. Det andra målet med det nya allmänna rådet är att reglerna är aktuella och adekvata utifrån den miljö företagen verkar i idag. Slutligen ska reglerna vara anpassade till företagets behov och därigenom underlätta för dem.

2. Beskrivning av vilka alternativa lösningar som finns för det BFN vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd.

Alternativet till att ge ut ett samlat regelverk till BFL:s bestämmelser är att behålla BFN:s nuvarande normgivning som är spridd på olika sakområden och i stället omarbета och uppdatera dessa. BFN ser inte det som ett gångbart alternativ eftersom en del av den nuvarande normgivningen är i form av rekommendationer och uttalanden i stället för som idag allmänna råd. Den nuvarande normgivning till BFL har också en helt annan struktur än de allmänna råd som BFN ger ut idag.

Att behålla nuvarande normgivning anser BFN som uteslutet eftersom den i vissa delar är inaktuell och hänvisar till lagbestämmelser som är upphävda samt att den i vissa fall inte är komplett.

3. Vilka som berörs av regleringen.

Samtliga företag som är bokföringsskyldiga enligt BFL ska tillämpa det nya allmänna rådet. Genom bestämmelserna i filiallagen (1992:160) blir det allmänna rådet tillämpligt även för utländska företag och utomlands bosatta svenska eller utländska medborgare som bedriver näringsverksamhet i Sverige och som enligt den lagen ska ha en egen bokföring i Sverige.

Det allmänna rådet kan även ha betydelse i den brottsutredande verksamheten samt inom företagsbeskattningen. Olika yrkesgrupper, som t.ex. redovisningskonsulter och revisorer, använder sig av BFN:s kompletterande normgivning i sina arbeten.

4. Vilka kostnadmässiga och andra konsekvenser som regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen.

Det nya samlade regelverket kommer att undanröja osäkerhet, leda till minskad tidsåtgång och därigenom till minskade administrativa kostnader för företagen. Reglerna i det föreslagna allmänna rådet som reglerar områden där det idag saknas regler eller där de nuvarande reglerna inte är i överensstämmelse med eller anpassade till de förutsättningar som företagen verkar i idag kommer att minska företagens administrativa börda med minskade kostnader som följd. Ett exempel på detta är att bokföringen av affärshändelserna genom de nya reglerna kommer att kunna senareläggas ytterligare i jämförelse med vad som gäller idag. Ett samlat regelverk medför också att det blir enklare för företagen att hålla sig uppdaterade vid eventuella framtida ändringar i regelverket.

5. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Bestämmelserna i BFL är så gott som uteslutande nationell lagstiftning. De bestämmelser i BFL som har en koppling till det så kallade faktureringsdirektivet berörs inte av det allmänna rådet.

6. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser.

BFN bedömer att någon särskild hänsyn inte behöver tas när det gäller tidpunkten då reglerna ska börja gälla. Efter vad som framkommer i BFN:s kontakter med företag och andra som berörs av det allmänna rådet är regelverket efterfrågat, särskilt i de delar där det saknas regler och där nuvarande regler inte är i överensstämmelse med gällande lagbestämmelser.

7. Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen.

Se fråga 3.

8. Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Företagen är idag skyldiga att följa BFN:s nuvarande normgivning som till stor del arbetats in i det nya regelverket. Det finns ett fåtal helt nya regler i det nya samlade regelverket. Dessa nya regler har tillkommit för att både underlätta och för att undanröja oklarheter som har funnits varför de kommer att bidra till en minskad administrativ börda.

9. Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen.

Inga.

10. I vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen.

Reglerna har inte någon negativ påverkan på företagens konkurrensförhållanden.

11. Hur regleringen kan komma att påverka företagen i andra avseenden.

Ingen påverkan.

12. Behov av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Vissa av reglerna har utformats för att särskilt gälla för små företag, företag med okomplicerad verksamhet/bokföring eller för företag som bedrivs i vissa associationsformer så att det underlättar och förenklar för dessa företag att uppfylla kraven enligt BFL. T.ex. finns det särskilda regler vad gäller tidpunkten för bokföring i företag med liten verksamhet och vad gäller kontanttransaktioner i ideella föreningar som inte har verksamhet varje dag.

Samråd

Från det att arbetet med att ta fram det nya regelverket påbörjades har det förutom projektgruppen vid BFN:s kansli funnits en arbetsgrupp med representanter från FAR, SRF, SIE-gruppen, LRF, Skatteverket och EBM. Projektgruppen vid kansliet har träffat arbetsgruppen vid sammanlagt 15 tillfällen. Samtliga förslag på regler har varit uppe för diskussion och överväganden i arbetsgruppen. Arbetsgruppens synpunkter har bearbetats av projektgruppen vid kansliet och därefter har en återkoppling gjorts till arbetsgruppen. Utöver arbetsgruppen har kansliprojektgruppen även haft kontakter med branschorganisationer och företag för att diskutera särskilda sakområden.